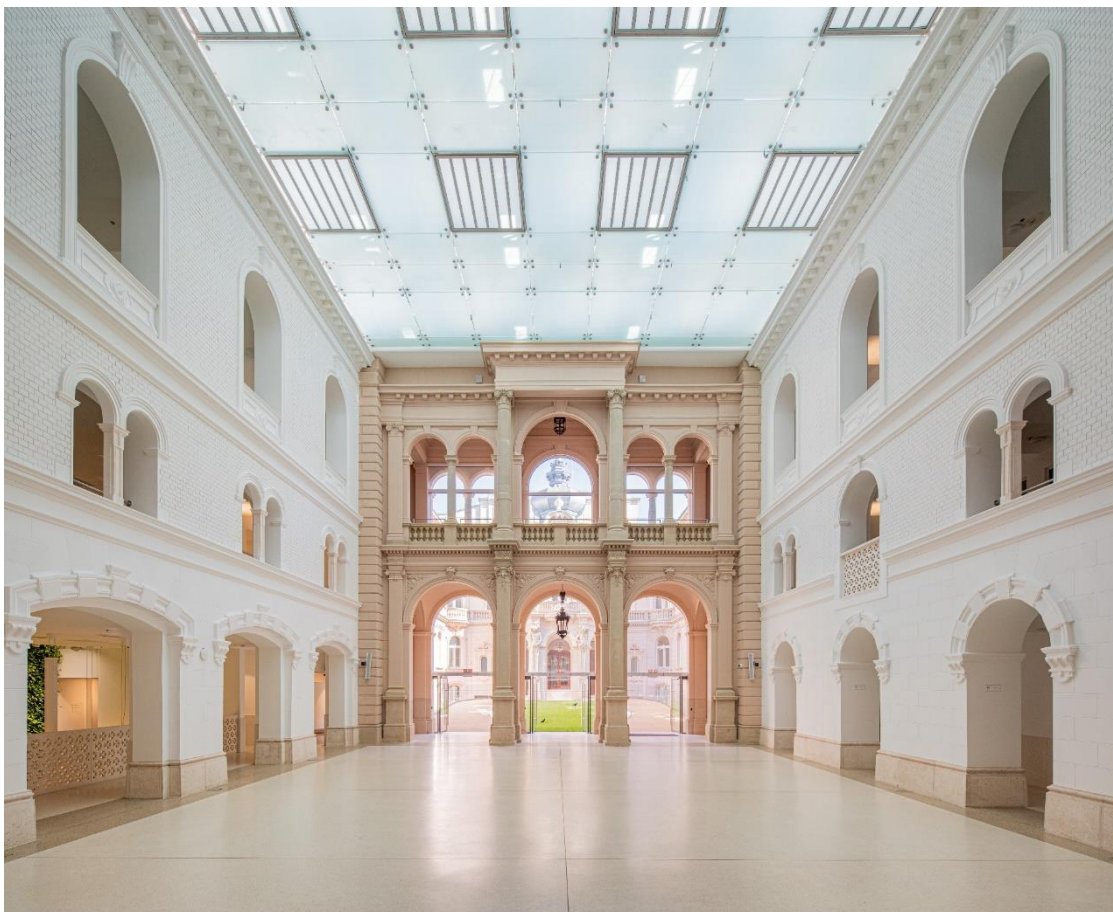

KÁROLI GÁSPÁR REFORMÁTUS EGYETEM
BÖLCSESZET- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

SZOKOE

**XXIV. SZOKOE Nemzetközi Szaknyelvi
Konferencia
2024. november 29–30.**

ABSZTRAKTOK

Dringó-Horváth Ida

A hallgatói és oktatói MI-használat - különös tekintettel a nyelvfejlesztési eszközökre

Az előadásban körbejárjuk, hogy hogyan robbant be a mesterséges intelligencia (MI) a hazai felsőoktatásba és milyen intézményi válaszreakciókat detektálhatunk az MI-használathoz kapcsolódóan hazai és nemzetközi szinten egyaránt. Ezt követően a tanítási-tanulási folyamathoz köthető hallgatói és oktatói MI használatot és attitűdöt vizsgáljuk két hazai, nagymintás kutatás tükrében, kitérve a nyelvfejlesztéshez kapcsolódó alkalmazásokra és az eszközhasználat céljára.

Az empirikus kutatások feltárják, hogy az oktatók és a hallgatók jelentős többsége használt már MI-eszközöket a tanítási-tanulási folyamat során, a leggyakrabban használt eszközök között pedig kiemelkedően magas a nyelvfejlesztéshez kapcsolódó alkalmazások száma. A felhasználást segítő, illetve gátló tényezők számbavételét követően megnézzük, hogy hogyan támogathatja a felsőoktatási intézmény az etikus és hatékony MI-használatot?

Fóris Ágota

A terminológia szerepe a mesterségesintelligencia-alapú technológiák korában

Az előadás célja, hogy megvizsgálja a terminológia és a terminológiai munka helyét és szerepét az ipar 4.0 és az új technológiák, különösen a mesterségesintelligencia-alapú technológiák korában; továbbá - a szakirodalom és a mindennapi gyakorlat alapján - bemutassa az utóbbi években bekövetkezett, a terminológiai kutatást és a terminológiai munkát érintő változásokat. Ezen kívül az előadás röviden ismerteti néhány, a Károli Gáspár Református Egyetemen az utóbbi években folyó, terminológiai tematikájú projektet és ezek eredményeit.

Mária Adorján

**Exploring the Cognitive and Sociolinguistic Dimensions of Business English
Learners' Extensive Listening**

This study investigates the cognitive and sociolinguistic aspects of extensive listening among Business English learners in a higher education setting. Focusing on unadapted business podcasts, the research explores how well students comprehend long, authentic listening materials and examines their perceptions of the usefulness of such tasks. Twelve English BA students, at the B2+ to C1 proficiency level, participated in the study by listening to a 30-minute business podcast and completing comprehension and reflective tasks. The findings reveal that most students could follow the podcast but experienced a decline in attention after an average of six minutes, despite using various coping strategies to maintain focus. While students found the unadapted material relevant and engaging, many preferred shorter listening tasks for regular course work, suggesting that extensive listening is better suited for supplementary activities. The study highlights the need to consider individual attention spans and preferences when integrating extensive listening into Business English curricula and suggests practical implications for balancing engagement and comprehension in language learning.

Keywords: extensive listening, Business English podcast, cognitive and sociolinguistic aspects, attention span, authentic listening materials

Baditzné Pálvölgyi Kata

**A mesterséges intelligencia használatának lehetőségei a magyar orvosi
szaknyelv oktatásában**

Kutatásunk azzal a céllal született, hogy a magyart mint idegen nyelvet oktatók számára rövid áttekintést nyújtson azokról az akár ingyenesen is hozzáférhető mesterséges intelligencián (MI) alapuló lehetőségekről, amelyek hatékonyan támogathatják és megkönnyíthetik a nyelvtanár munkáját. Elsősorban az orvosi szaknyelvtanítás szempontjából vizsgáljuk meg a jelenleg elérhető opciókat, azonban a magyart mint idegen nyelvet bármilyen szinten és kontextusban tanító szakemberek számára is releváns megállapításokat teszünk.

A kutatás azt vizsgálta, milyen színvonalon teljesít az MI a következő területeken a magyar orvosi szaknyelv vonatkozásában: írott és hangzó szövegek létrehozása, fordítása, audiovizuális anyagok és prezentációk készítése, valamint az autonóm tanulásra szolgáló, speciálisan orvosi kontextusra optimalizált, akár hangüzeneteket is váltani képes chatbotok.

Az eredmények alapján a jelenleg legerősebb területek az írott szöveggenerálás és fordítás, különösen a ChatGPT új verziója és a Claude teljesített magas színvonalon. Ugyanakkor a hanggenerálás (beleértve a hangklónozással létrehozott mintákat is) még fejlesztendő terület, az alkalmazások a természetes beszéd hangletjtését és megakadás-jelenségeit kevésbé képesek előállítani, de az ElevenLabs kiemelkedett a többi hasonló alkalmazás közül. Az autonóm nyelvtanulásra szolgáló chatbotok is csak körültekintéssel alkalmazhatók, a Gliglish orvos-beteg párbeszédszimulációs opciója például, bár kétségtelenül hatékonyabb interakcióban, de szakmai szempontból alulmarad a magyar orvosok által fejlesztett Tünetkereső chatbot precizitásához képest.

Kulcsszavak: magyar orvosi szaknyelv, szaknyelvoktatás, tananyagfejlesztés, mesterséges beszéd, autonóm tanulás

Baloghné Petkevics Olga – Nagyné Csák Éva

Időgazdálkodás kezdő szinten: kontrasztív szemlélet és pozitív transzfer a német gazdasági nyelv oktatásában

Az előadás elméleti része áttekinti a kontrasztív nyelvészet fejlődését, hangsúlyozva annak szerepét a nyelvoktatásban. Az 1950-es és 1960-as években a kontrasztív nyelvészet középpontjában az anyanyelv és az első idegen nyelv részletes összevetése állt, azonban jelentősége később csökkent, helyette az audiolingvális és audiovizuális módszerek domináltak. Az 1970-es évek pragmatikai fordulata a kommunikatív megközelítést hozta előtérbe. Az 1990-es évektől az interkulturális módszer újból lehetőséget adott az explicit nyelvi összehasonlításnak. Az előadás célja, hogy bemutassa az angol nyelvi ismeretekre építő pozitív transzferek hatását a német nyelv tanulására, különösen a "Német gazdasági nyelv 1" kurzus példáján keresztül. Tekintettel arra, hogy a gazdasági nyelvi kurzusok óraszámai nem elegendők ahhoz, hogy egy kurzuskönyv adott tanegységeit a megfelelő mértékben és tempóban át lehessen tekinteni, az összevető módszer lehetőséget teremt arra, hogy bizonyos egységekben előforduló grammatikai magyarázatokat összevonjunk. Ebben a tanulmányban a

„DaF im Unternehmen” kurzuskönyv releváns köteteinek magyarázatai kerülnek bemutatásra oly módon, hogy adott részeket átláthatóbbá, szemléletesebbé teszünk az angol nyelvi háttérrel rendelkező nyelvtanulók számára párhuzamok és kontrasztok figyelembevételével.

Kulcsszavak: kontrasztív nyelvészet, gazdasági nyelv, második idegen nyelv, pozitív transzfer, összehasonlító módszerek

Bánhegyi Mátyás – Nagy Judit – Fajt Balázs

Magyar és koreai egyetemi hallgatók mesterséges intelligencia

Az angol nyelvtanítás vélhetőleg a továbbiakban is támaszkodni fog a mesterséges intelligencia (MI) felhasználására, így ezzel a jelenséggel az oktatók is foglalkozniuk kell. A MI nyelvoktatási célú alkalmazásának sikeressége többek között attól függ, hogy a diákok hogyan viszonyulnak a MI használatához általánosságban véve.

Annak feltárására, hogy az egyetemi hallgatók mennyire fogadják el a MI használatát, kvantitatív vizsgálatot végeztünk. Két ország diákjait hasonlítottuk össze: az IKT-ismeretek oktatásában nagyon fejlett Korea és az ezen a téren kevésbé fejlett Magyarország egyetemi hallgatóit.

Suh és Ahn (2022), valamint Dorner et al. (2016) alapján összeállított, saját kérdőív segítségével adatokat gyűjtöttünk a hallgatók egyetemi oktatás keretében történő MI alkalmazásával kapcsolatos attitűdjeiről. A hallgatók mesterséges intelligenciához való hozzáállásának három komponenséről – azaz a kognitív, az affektív és a viselkedési komponensről –, valamint a hallgatók IKT-eszközök jelenlegi használatáról gyűjtöttünk információkat.

Ezen adatok elemzése alapján a kutatás rávilágít arra, hogy a milyen hallgatói attitűdök határozzák meg a MI-hez való hozzáállást és javaslatokat fogalmaz meg arra vonatkozólag, hogy arra vonatkozólag, hogy az egyetemi oktatók növelhetik-e az MI-t elfogadottságát hallgatóik körében, és ha igen, hogyan.

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia, magyar nyelvtanulók, koreai nyelvtanulók, nyelvtanulói attitűd, idegennyelv-nyelvoktatás

Brandl Gergely - Kruták Anita - Hajdú Attila

A latin alapú orvosi terminológia anatómiai tematikájú tananyagfejlesztésének újragondolása

Hazánkban az orvosi latin terminológia oktatása jelentős változásokon esett át, ugyanakkor ez az egyetemi tananyagokban alig érhető tetten (vö. Barta et al. 2022.). A Szegedi Tudományegyetemen régóta folyik ezt meghaladni kívánó tananyagfejlesztő munka (vö.: Brandl et al 2022, Kruták 2023). Ennek keretében az utóbbi időszak kitűzött feladata, hogy az orvosi latin oktatását a diszciplináris tananyaggal kongruens módon alkossuk újra, követve a három legnagyobb tematikai csoport (anatómia, farmakológia és patológia) oktatását. Rendező elvként az anatómia tematikai egységeit jelöltük ki. Így a korábbi csak nyelvi (vö. Belák 2004) vagy csak terminológia (vö. Takácsné 2014, Diriczné 2016) specifikumú irányelveket olyan tudásanyag válthatja fel, amely ötvözi és kiegészíti az egyetemi tananyagot a szakirodalomban már létező, de a curriculumból hiányzó szaknyelvi ismeretanyaggal: ilyen az orvosi latin nyelv története, anatómia vagy patológia helyesírási kérdései, latin orvosi műfajok kérdései, pl. boncolási jegyzőkönyvek (vö. Ittész et al. 2022, Fogarasi 2017).

A kutatócsoporti munka során jelenleg egy három féléves tanegység kidolgozása folyik, amelyben minden alegység egy, a kórbonctani oktatás tematikai sorrendjét követő egységet ölel fel. Előadásunkban ezen új szemléletű tankönyv első hat fejezetének kérdéseiről, illetve a korpusz összeállításának és a feladatok bemérésének kutatási folyamatáról beszélünk. Példáink az alsó és felső végtag, illetve légzés tárgyköréből származnak, a nyelvi törzsanyagból a szóképzés problémáját és az összetett névszói kifejezések oktatásának kérdéseit érintjük. Az egyes fejezetek bevezetői közül a szakkönyvek használatának és az anatómiai alapfogalmak témáit mutatjuk be.

Kulcsszavak: orvosi latin, terminológia, anatómia oktatás, tananyagfejlesztés, módszertan

**Franz Bussmann – Katalin Fogarasi – Bertalan Mátyus – Ebba Buchholz –
Éva Katalin Varga**

Comparative Terminological Analysis of German and Hungarian Magistral Prescriptions

In the pharmaceutical terminology courses of the German-language pharmacy training program in Hungary, students should be prepared for both the German and Hungarian practice of magistral prescriptions, which are still mostly written in Latin. In order to identify possible intercultural and linguistic differences and to compile practice-oriented teaching materials, we conducted a qualitative, contrastive terminological pilot study on authentic magistral prescriptions collected in both countries. 17 magistral prescriptions written by physicians were collected from German pharmacies and 17 from Hungarian pharmacies. We found that the structure and terminology of the prescriptions were similar, but there were significant differences in terms of grammatical structure and abbreviations. In our presentation we would like to show the generic, intercultural and grammatical differences between German and Hungarian magistral prescriptions. We will also point out some of the mistakes we have discovered in the use of terms. Our goal is to make our students aware of the differences and the importance of terminological accuracy in magistral recipes in order to avoid possible misunderstandings that could affect the preparation of the medications.

Keywords: magistral prescription, pharmacy, terminology, Germany and Hungary, education

Csenki-Bózsó Réka Helga – Horváth Ágnes – Zimonyi-Bakó Alexandra

Doktor úr, értjük egymást? – Külföldi betegek kommunikációs kalandjai Magyarországon

A nyelvi akadályok komoly következményekkel járhatnak a betegek egészségére nézve, valamint jogi és anyagi kihívásokat is jelenthetnek az egészségügyi intézmények számára. A Magyarországon élő külföldi állampolgárok számának növekedésével egyre nagyobb figyelmet kell fordítani arra, hogy a magyar egészségügyben hogyan zajlik a kommunikáció a külföldi

betegekkel. A NYESME kutatócsoport keretében végzett vizsgálatunk célja az volt, hogy felmérjük, milyen nyelven történik a kommunikáció a beteg és az ellátó között, van-e hivatalos nyelvi segítségnyújtás tolmácsok vagy fordítások formájában, illetve hogy a betegek elégedettek-e az ellátással. A kutatáshoz használt online kérdőív előzetesen validálásra került, és a jelen tanulmány a pilot kutatás eredményeit mutatja be. Jelen kutatásban a betegek tapasztalatára voltunk kíváncsiak, ezért a kérdőívet Magyarországon élő külföldi állampolgárok körében terjesztettük Facebook csoportokban, snowball technikával. A válaszok leíró statisztikai elemzését és tartalomelemzését végeztük. A kérdőív rávilágított arra, hogy milyen nyelven történt a kommunikáció, ki tolmácsolt, milyen dokumentumokat kaptak idegen nyelven, és hogy a nyelvi akadályok mennyire befolyásolták a betegek biztonságérzetét és a kommunikáció sikerességét. A kutatás eredményei rávilágítanak arra, hogy a nyelvi akadályok jelentős mértékben befolyásolják a külföldi betegek elégedettségét és biztonságérzetét. A jövőben elengedhetetlen a nyelvi segítségnyújtás javítása a hatékonyabb ellátás érdekében.

Kulcsszavak: nyelvi akadályok, orvos-beteg kommunikáció, nyelvi segítségnyújtás, orvosi szakfordítás, tolmácsolás

Cseppentő Krisztina

A holland nyelvtanulás motivációi Magyarországon: kutatási terv és módszertani kihívások

A klasszikus bölcsészképzés nyelvszakjainak többsége, így például a néderlandisztika is fokozatos csökkenést mutat a hallgatói létszámok tekintetében a bolognai folyamat bevezetése óta. Míg az angol nyelv felértékelődött, a kisebb nyelvek fokozatosan háttérbe szorultak. A piaci szemlélet felerősödése már korábbi kutatásokban is tükröződik (v.ö. pl. Csizér és Kormos, 2007; Török és Csizér, 2007; Bánhegyi és Fajt, 2021). Ezek azt mutatják, hogy a hallgatók motivációját döntően befolyásolja diplomájuk várható piaci értéke, és rámutatnak arra is, hogy azok az egyetemek, amelyek jobban igazodnak a munkaerőpiac elvárásaihoz, vonzóbbak a hallgatók számára (vö. pl. Rámháp, 2017; Bánhegyi, 2019; Bánhegyi és Fajt, 2020; Bánhegyi, Fajt és Dósa, 2020; Fajt, 2019). E tendencia mélyebb megértése érdekében a kutatás célja, hogy feltárja a holland nyelvtanulási motivációkat, figyelmet fordítva a nem hagyományos tanulási környezetekben résztvevőkre is. A kutatás kvalitatív és kvantitatív módszerekkel, kérdőívekkel

és félig strukturált interjúk segítségével térképezi fel a nyelvtanulók személyes és szakmai céljait, valamint a tanulási folyamatuk során felmerülő kihívásokat. Releváns vonatkozása a szaknyelvoktatás szempontjából az a kérdés, hogy milyen piaci területek szaknyelvét lehet érdemes a kurrikulumba emelni. Az eredmények hozzájárulhatnak a holland tananyag fejlesztéséhez, valamint hatékonyabb oktatási módszerek kialakításához, többek között a tanulás hatékonyságának támogatása érdekében. Az előadás igyekszik rávilágítani arra is, hogyan lehet a nem formális tanulási motivációkat hatékonyan kihasználni a nyelvoktatás sikeressége érdekében.

Kulcsszavak: holland nyelv, önálló tanulás, nem formális oktatás, nyelvtanulási motivációk, szaknyelvoktatás

Dobos Csilla

Érthető jog – A jogról könnyedén

A jogi szaknyelv és a jogi szakmai nyelvhasználat számos összefüggésben vizsgálható: elemezhetjük a jogászok által használt nyelv sajátosságait, a jogi szaknyelv és a köznyelv közötti eltéréseket, összehasonlíthatjuk a jogi szaknyelv írott és beszélt változatát, leírhatjuk a jogi szaknyelv rétegeit, a jogi terminusok sajátosságait, beszélhetünk jogfilozófiáról, jogi pragmatikáról, jogi szemantikáról, továbbá a jog és nyelv irányzat számos aspektusáról. A jelen előadásban vizsgált kérdés, nevezetesen a jogi nyelv érthetőségének a kérdése a jogi nyelvművelés területén keresztül minden más vizsgálati szemponttal összefügg. A jogi nyelvművelés legfőbb feladata napjainkban az, hogy összehangolja a jogi szakszerűség, a nyelvi igényesség és az érthetőség szempontjait.

Az előadásban az *Érthető jog – A jogról könnyedén* (<https://erthetojog.hu>) című hírlevél 2024. évi számainak alapján azt elemeztem, hogy miben tér el a jogszabály eredeti szövege attól a – laikusok számára írt – magyarázattól, amelyet a hírlevél szerzői készítettek – érhető nyelven. A jogszabályok köznyelvi magyarázata latin kifejezések és jogi terminusok nélkül, egyszerű mondatok segítségével történik, ami az intralingvális, vagyis a magyarról magyarra történő nyelven belüli fordítás egyik speciális esete. A hírlevelekben szereplő jogszabályok és azok köznyelvi magyarázatának összehasonlító szövegelemzésével feltárhatók a két szövegváltozat közötti eltérések és ezáltal meghatározhatók az érthetőség főbb jogi és nyelvi kritériumai.

Kulcsszavak: jogi szaknyelv, érthetőség, közérthetőség, jogi nyelvművelés, nyelven belüli fordítás

Doró Katalin

Szerzői jelenlét angol nyelvű orvosi absztraktokban: magyar és nemzetközi összehasonlítás

Korábbi magyar kutatások foglalkoztak a magyar anyanyelvűek angol nyelvű tudományos szövegeinek vizsgálatával. Ezen tanulmányok különböző műfajokat (pl. konferencia- és folyóirat-absztraktok, bevezetők, szakdolgozatok), valamint tudományterületeket (elsősorban bölcsészettudomány) elemeztek, gyakran valamely retorikai vagy nyelvészeti szempontból. A nemzetközi érdeklődéssel ellentétben azonban kevés információnk van arról, hogy a magyar szerzők miként jelenítik meg saját magukat a szövegekben, vagy éppen rejtik el jelenlétüket. Ez különösen érdekes az absztraktok esetében, ahol a korlátozott szószám részben megköti a szerzők kezét, de még így is lehetőséget ad arra, hogy a nyelvi megformáltság terén döntéseket hozzanak. A tanulmány célja, hogy megvizsgálja a magyar és a nemzetközi kutatók által használt szerzői hang közötti különbségeket. Három Covid19 témájú orvosi absztraktkorpuszt hasonlítok össze: mindegyikhez 100 absztraktot töltöttem le a WoS adatbázisból, egyet az Orvosi Hetilapból, a másik kettőt Q1 besorolású nemzetközi folyóiratokból. Megvizsgáltam az explicit szerzői jelenlét különböző formáit, ideértve az egyes szám és többes szám első személyű névmásokat, másrészt a szerzői jelenlétet implicit módon jelző főnévi szerkezetek, valamint a passzív szerkezetek használatát. Az elemzés alapján az látható, hogy a személyes "we" névmás használata hasonló gyakoriságú mindhárom korpuszban, de a magyar szerzők gyakrabban használták a birtokos "our" névmást. A kutatásra utaló főnévi szerkezetek, valamint a passzív szerkezetek használata szintén eltérő mintákat mutat a korpuszok között.

Kulcsszavak: tudományos szövegírás, absztraktok, szerzői jelenlét, orvosi folyóiratok

Einhorn Ágnes

Moduláris tantárgyi rendszer a szaknyelvoktatásban

Az idegennyelv-oktatást hagyományosan lineáris rendszerben szokták szervezni, az egymásra épülés alapja a KER szintleírásai, a nyelvtani progresszió és/vagy a tematika. Ezzel szemben más tantárgyi területeken egyre több innovatív pedagógiai modell épül arra az alapelvre, hogy a moduláris felépítéssel lehet a leginkább illeszkedni az egyéni szükségletekhez.

A lineáris rendszerek működtetése a felsőoktatásban különösen nagy nehézséget jelent, hiszen ehhez szigorú tantárgyi előfeltételekre és nyelvi sávra lenne szükség, ez pedig a legtöbb intézményben nem adott. A felsőoktatás egészében ugyanis alapelv a választhatóság és rugalmasság, amelyet a moduláris tantárgyi rendszerrel lehet jól biztosítani.

Az előadásban egy felsőoktatási intézmény példája alapján beszélek a témáról. Foglalkozom azzal, hogy milyen alapelvek alapján lehet kialakítani a moduláris tantárgyi rendszert, hogyan lehet tananyagokat fejleszteni, és milyen támogatást igényelnek a tanárok a rendszer működtetéséhez. A megvalósítás ugyanis sok nehézséggel jár, hiszen erős tervezési kompetenciát igényel, intenzív együttműködésre van szükség, és számtalan tanári vagy hallgatói megszokást is meg kell változtatni. További nehézséget jelent a csoportok heterogenitása is. A moduláris tantárgyi rendszer azonban jobban illeszkedik a hallgatói igényekhez, választási lehetőségeket ad, és a kisebb egységek miatt könnyebben juttatja a résztvevőket sikerélményhez.

Kulcsszavak: pedagógiai modernizáció, moduláris rendszer, szaknyelvoktatás, egyéni tanulási utak, heterogén csoport

Al Ikhwan Fadqur Rohqim

Challenges and Competency Development of ESP Instructors

This presentation explores the experiences and challenges faced by an English for Specific Purposes (ESP) higher education instructor based on a detailed interview in which she reflected on her 12-year teaching career. The objective of the interview was to shed light on the

complexities of teaching ESP at Indonesian universities, particularly in managing heterogeneous classrooms and integrating specialized content with general English skills. The data collection, which comprised a series of interviews, focused on Indonesian ESP instructors' teaching experiences, curriculum development, and obstacles specific to their contexts. The most important of these obstacles turned out to be inadequate institutional support and the challenge of maintaining expertise in the teachers' specific ESP fields. The study utilized content analysis and sentiment analysis to interpret the results. The findings reveal that the primary challenge for Indonesian instructors is addressing the diverse proficiency levels within the classroom while also adapting materials to fit the specialized needs of health curriculum students. The teaching activities rely heavily on external resources like educational videos and student discussions to enhance the teaching and learning process. Despite the lack of institutional support, the available substantial support within the professional community maintains optimism for the future of ESP instruction. The discussion highlights the evolution of the instructor's role and perceptions in the institutional context and emphasizes the importance of professional communities in providing support and fostering competency and identity development. The presentation concludes with an optimistic outlook on the importance of self-driven professional development, and the benefits of professional community involvement, which leads to optimism about the future of ESP teaching due to the growing global demand for English proficiency.

Keywords: ESP (English for Specific Purposes), instructors, professional community, challenges, competency

János Farkas– Zita Hajdú– Tímea Lázár– Eszter Török

Enhancing LSP Courses with Online Applications

The world around us has become digitalised, thus language classes also need transformation. The effectiveness of AI powered tools in enhancing language teaching, learning and engagement is unquestionable. This paper explores the use and benefits of integrating online AI powered applications into Language for Specific Purposes (LSP) university courses. The aim is to present how the different user-friendly interfaces can be used during LSP courses. These purpose built tools supercharging the lessons and lessons' preparations utilize AI with an education and student first approach. The customised, flexible interfaces suitable for making

lesson plans significantly increase the effectiveness of language instruction by creating an interactive and engaging environment that addresses the unique needs of LSP learners. With these web-based tools, LSP teachers can easily set up grammar, speaking, writing, listening, vocabulary, and reading activities. The findings of the focus group analysis suggest that incorporating these platforms into LSP courses contributes to students' language development. The immersive language-teaching environment of such language instructions enhances the effectiveness of LSP teaching and it does not only improve course effectiveness by fostering language development and engagement, but also streamlines the teaching process by providing tools for creating personalized, context-rich, and collaborative learning experiences. The topic of the paper is relevant because it informs LSP instructors about innovative teaching practices and help increase the effectiveness of teaching methods.

Keywords: artificial intelligence, language for specific purposes, language teaching, online platforms, teaching methods

Göttler Viktória

Az ARMA szaknyelvi vizsga helye és szerepe a hazai francia katonai szaknyelvoktatásban

Napjainkban a nyelvtudás a mindennapi életben, így a katonai területen is alapvető fontosságú, tekintettel a NATO szerepvállalásra és a nemzetközi missziós feladatokra. Hazánkban a magyar katonák és a védelmi szektor egyéb alkalmazottai elsősorban angol katonai szaknyelvi oktatásban vesznek részt és tesznek NATO STANAG 6001 nyelvvizsgát. Emellett a Nemzeti Közszerológati Egyetemen francia és német katonai szaknyelvi oktatás is folyik, és az egyetem nyelvvizsgaközpontjában ezeken kívül más nyelvekből is lehetőség van ARMA nyelvvizsgát tenni. A tanulmány áttekinti a hazai katonai szaknyelvi vizsgarendszer történetét és változását a rendszerváltozástól napjainkig. Ismerteti az ARMA katonai szaknyelvi vizsgarendszert és a francia szaknyelvre fókuszálva bemutatja nyelvvizsga tematikáját, valamint a vizsga lefolyását és követelményrendszerét. Vizsgálja az értékelés módját és kitér a hallgatók felkészítésének módszertanára a négy nyelvi készség tekintetében: beszédértés, beszédkészség, íráskészség, olvasás. Összehasonlítja az egynyelvű NATO STANAG 6001 nyelvvizsga egyes elemeit a kétnyelvű ARMA nyelvvizsga adott elemeivel. A Nemzeti Közszerológati Egyetemen folyó

francia nyelvoktatás sajátosságainak felvázolásán keresztül meghatározza az ARMA katonai szaknyelvi vizsga szerepét a magyar katonai felsőoktatásban és nyelvképzésben. Mindezek alapján igazolja, hogy az ARMA nyelvvizsga alapvetően megfelel a hallgatók szaknyelvi készségének mérésére. Végül javaslatot tesz annak fejlesztésére.

Kulcsszavak: francia, katona szaknyelvi vizsgarendszer, szaknyelvoktatás és nyelvvizsga, ARMA, NATO STANAG 6001

Hardiné Magyar Tamara

Ferenc pápa diplomáciai jellegű köszöntése

Az előadás a politikai nyelvhasználat kifinomultabb, magasabb szintű módozatát, a diplomáciai nyelvhasználati módot, pontosabban a szentszéki diplomácia nyelvhasználati módjait szemlélteti. A diplomáciai regiszteren, nyelvhasználaton belül jelen előadás egy sajátos vizsgálódás; a katolikus egyházfő, vallási vezető, politikai szereplő megnyilatkozásait, politikai és a különféle egyházakat érintő véleményét, közlésmódjait mutatja be.

Ferenc pápa külföldi, elsősorban nem keresztény országokba irányuló útjai során találkozik más vallások képviselőivel, politikai vezetőkkel, diplomáciai testületek tagjaival; mindezen vallási és politikai vezetőkkel interakciókba lép, számukra és a tágabb hallgatóság felé üzeneteket közvetít.

A vizsgált közlések a Szentszék honlapján érhetők el, az előadás az olasz, valamint a spanyol nyelven megjelent változatokat veszi figyelembe, egyúttal bemutatja, hogy a pápai megnyilatkozások során az eltérő kultúrájú, vallású közösségekben milyen nyelvészeti jellegű eszközök segítik a mondanivaló értelmezését, valamint az abban megfogalmazott célok elérését. Bemutatásra kerülnek az egyházfői nyilatkozatok lexikai (terminológiai), lexiko-szemantikai és szintaktikai vonásai. A szószemantikai elemzés a bemutatott szövegekben lévő lexikai egységek jeltárgyának és jelöltjének (denotátumának, illetve deszignátumának) szemléltetésével folyik. A közlések grammatikai elemzése ezen kívül még bizonyos mondattani vizsgálatokkal egészül ki. A pragmatikai szemléltetés a közlő szándékait, nyelvben kifejezett viselkedését és a hallgatóságra, az olvasókra tett hatásait figyeli meg. A szövegek stilisztikai bemutatása pedig a mondanivalóban elhangzottak érzelmi tartalmát emeli ki.

Végül összefoglalásra kerülnek az egyes megnyilatkozások nyelvi és nyelven kívüli eredményei lehetséges távolabbi kutatási célok említésével.

Kulcsszavak: egyházi diplomácia nyelvhasználati módja, vallás nyelvének regisztere, egyházfői közlések és hatásaik, többszintű nyelvészeti vizsgáldás, stilisztikai eszközök

Hegedűs Anita

Ok-okozati viszonyok megjelenése betegségleírásokat tartalmazó orvosi angol tanulói korpusz alapján

Az ok-okozati viszonyok fontos szerepet játszanak az orvosi szaknyelvben, mivel hozzájárulnak a különböző tünetek, betegségek, kóroktani folyamatok, kezelések közötti összefüggések alaposabb megértéséhez. Ezért indokolt, hogy az orvosi szaknyelv oktatásában is kiemelt szerepet kapjanak. A tanulmány célja az ok-okozati viszonyok vizsgálata egy magyar nyelvű betegségleírások angol nyelven megírt összefoglalóit tartalmazó tanulói korpuszon. Az adatközlő hallgatók angolt idegen nyelvként tanuló, B2-es szintű orvosi szaknyelvi vizsgára készülő magyar orvostanhallgatók. A 2022. márciusa óta folyamatosan bővülő UPMS Learner Corpus of Summaries jelenleg 108 szöveget, 21.397 szót, 24.321 tokent és 1.244 mondatot tartalmaz. A vizsgálat a Sketch Engine szoftverrel történt.

Az eredmények alapján az ok-okozati viszonyok kifejezésének messze a leggyakoribb módja a cause szó (n=216) használata, ami a tizenegyedik leggyakoribb szó volt a teljes korpuszban. Igeként 131-szer, főnévként 85-ször fordult elő. A cause-t a lead (n=32) és a result (n=29) szavak követték gyakoriságban. A referenciakorpuszban (Medical Web Corpus) szintén a cause volt a leggyakoribb ok-okozati viszonyt kifejező nyelvi eszköz, ám a dominancia nem volt ennyire szembeötlő. Ezen kívül számos más ok-okozati viszonyt kifejező nyelvi eszköz található a korpuszban: határozószavak, kötőszavak, elöljárós szókapcsolatok. Az eredmények alapján a hallgatók a B2 szintnek megfelelően használják az ok-okozati viszonyokat, ám szemantikai és szintaktikai hibák is előfordultak a korpuszban.

Kulcsszavak: ok-okozati viszonyok, tanulói korpusz, betegségleírások, Sketch Engine, orvosi szaknyelv

Magdolna Horváthné Pálincás– Tímea Takács

**Exam preparation and stress-relieving strategies of students taking the
Elementary Exam in English for Medical Purposes**

The aim of our study was to survey students' preparation, study and exam strategies as well as the exam stress regarding the Elementary Exam in English for Medical Purposes at the Institute of Languages for Specific Purposes at Semmelweis University. Data was collected from the questionnaire that was filled in by students of Medicine, Dentistry and Pharmacology who have taken the exam during the exam period of 2023/2024 spring semester. The results of the questionnaire gave an insight into the process students go through while preparing and taking the elementary exam that is invaluable for the teachers of the preparatory course as well as for the interlocutors. We also intended to receive information about other factors, such as emotional, motivational, situational, circumstantial, that may affect the efficacy of students' preparation and / or the exam results. The relevance and the importance of this correlation was supported by the conclusion that most of the students filled in the survey believe that the atmosphere of the exam venue can contribute to cope with exam anxiety. Students' answers referring to the advice they would give to students preparing for the elementary exam, can contribute to support their fellow students' success at the exam. The results of our study can also be applied to the organization of other national and international exams held in our Institute.

Key words: EMP exam, exam preparation, exam stress, study tactics, exam venue

Horváthné Pálincás Magdolna – Varga Éva Katalin

**Fogsérülésekkel kapcsolatos online betegtájékoztatók terminológiai
vizsgálata**

A fogsérülések az összes fogászati sérülés 11,1%-át teszik ki, fő fajtái a törések és kimozdulások. A páciensek gyakran keresnek az interneten információkat arról, hogy mi a teendő fogsérülés esetén. A jelen kutatásban fogorvosi klinikák és az egészségvonal.hu portál fogsérülésekkel kapcsolatos betegtájékoztatóiból épített korpusz alapján vizsgáljuk a terminusok használatát. A Sketch Engine szoftver segítségével kulcsszavas kereséssel

kiemeljük a terminusokat, majd összehasonlítjuk a Semmelweis Egyetem Arc-Állcsont-Szájsebészeti és Fogászati Klinika látteleleteiben használt magyar nyelvű sérülésterminológiával. Vizsgálatunk célja laikus közönség számára írt betegtájékoztatókban használt orvosi és fogorvosi terminológia feltérképezése, a köznyelvvel azonos, illetve a laikusok nyelvi kompetenciájával is értelmezhető terminusok összegyűjtése, a kódváltások és az idegen terminusok magyarázati stratégiáinak megfigyelése, és ennek alapján ajánlások megfogalmazása a hatékony betegtájékoztató és betegegyüttműködés érdekében.

Kulcsszavak: fogorvosi terminológia, fogsérülések, online betegtájékoztató, korpuszalapú elemzés, szaknyelvi nyelvhasználat

Ittzés Dániel – Borsos Beáta – Lantos Zoltán

Dysmorphismus-alacsonynövés-halláscsökkenés-nemifejlődésszindróma és jávorfaszörp-betegség. Helyesírási és terminológiai kérdések a ritka betegségek adatbázisában

A Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetének és Genomikai Medicina és Ritka Betegségek Intézetének munkatársai készítették el az EU és a tagállamok által működtetett MyHealth@EU infrastruktúra egyik szolgáltatásának, a Master Value Catalognak részben magyarra fordítását, részben a korábban elkészült fordítás lektorálását. A több mint hétezer tételt tartalmazó katalógus fordítása során rengeteg helyesírási és terminológiai kérdésben kellett állást foglalnunk. Ezeknek a nyelvi kérdéseknek a megválaszolása különösen a ritka betegségek esetében okoz nehézséget, mivel ezek az elnevezések sok esetben ritkán adatoltak az akár nyomtatott, akár elektronikus formában megjelent szakirodalomban. Így a fordító és a nyelvi lektor sokszor nem támaszkodhat már meglévő magyar terminusra és annak helyesírására, minthogy ilyen (legalábbis írott formában) nem létezik.

Előadásunkban ezeket a helyesírási és terminológiai problémákat mutatjuk be a katalógusból származó példák alapján a következő szempontok szerint. A helyesírási szempontok közül a magyaros és idegen írásmód, a mozgószabályok és a tartozékelemek kérdését emeljük ki. Kitérünk a rendelkezésre álló orvosi helyesírással foglalkozó szakirodalom alapelveinek alkalmazhatóságára, illetve ezek szükséges kiegészítésére, továbbgondolására is.

Az adatbázis terminológiai kérdései közül kettőt vizsgálunk részletesebben: bizonyos köznyelvi nevek szaknyelvi alkalmazhatóságát és korábbi félrefordítások korrigálását.

Kulcsszavak: Master Value Catalog, fordítás angolról magyarra, ritka betegségek, helyesírás, terminológia

Kalafatics Zsuzsanna – Mágocsi Nyina

Az orosz banki szlogenek marketingnyelvészeti megközelítésben

Az előadás az alkalmazott nyelvészet egyik új irányzatával, a marketingnyelvészettel, annak főbb kérdéseivel és más nyelvészeti diszciplínákkal való kapcsolatával foglalkozik. A marketingnyelvészet filológiai módszereket alkalmaz a termékpozícionálás nyelvi szempontjaival kapcsolatos gyakorlati marketingkérdésekre vonatkozóan. A nyelv marketingfunkciója a marketingnyelvészeti tárgya, ez a megközelítés pedig lehetővé teszi, hogy a nyelvet új perspektívából, árucikként vizsgáljuk. A marketing és a nyelvészet lehetséges érintkezési pontjaira orosz banki szlogenek elemzésével mutatunk rá. A kutatások szerint a banki reklám jelentősen különbözik a többi reklámtípustól, mindenekelőtt azért, hogy a kínált terméknek nincs kézzelfogható, anyagi formája. A reklámszöveg szerkezetének elemei között különleges helyet foglal el a szlogen, mivel ez a cég logójának szöveges megfelelője, és magában foglalja a reklámajánlat lényegét. A banki szlogenek vizsgálata során arra keressük a választ, hogy a szövegek pragmatikai célja és a szövegformálás miként függ össze. Az Oroszországban végzett kutatások azt bizonyítják, hogy egy banki szlogen csak akkor hatékony kommunikációs szempontból, ha megfelel az emberek bankról alkotott elképzeléseinek. A jó szlogen stilisztikai jellemzőinek és művészi formájának köszönhetően hatással van az ember tudatára és pszichikumára, kapcsolatba kerül a címzett érzelmi reakcióival és meglévő ismereteivel.

Kulcsszavak: marketingnyelvészet, reklámdiskurzus, banki reklámszöveg, szlogen, pragmatikai érték

Kóbor Márta

Az online interkulturális kommunikáció kihívásai egy EDUC-projekt tanulságai tükrében

A Pécsi Tudományegyetem Francia Tanszéke 2021 óta, immár negyedik éve folytat az EDUC (European Digital UniverCity) szövetség keretében együttműködést egy cseh (Brno) és két francia egyetem (Rennes 1 és Nanterre) oktatóival és diákjaival. Az eredetileg teljesen „digitálisra” tervezett kurzus hallgatói hat 150 perces, online szeminárium mellett vegyes összetételű nemzetközi kiscsoportokban, a diákok által választott felületen és időpontokban készülnek egy közös projektmunkával az utolsó alkalomra, amely 2021-ben és 2022-ben még online, 2023-ban azonban már jelenléti formában valósult meg: az összes résztvevő Brnóba utazott, ahol a hallgatók személyesen is találkozhattak, és élőben mutatták be egymásnak és oktatóiknak a projektjeiket. 2024 novemberében a kurzust lezáró személyes találkozóra a mi egyetemünkön, Pécsen kerül sor, ahol – számos kísérőprogram mellett – a korábbi és ideai résztvevők, valamint a programban érintett oktatók megoszthatják egymással egyrészt az online, másrészt az interkulturális kommunikáció nehézségeivel kapcsolatos tapasztalataikat (technikai akadályok, nyelvi aszimmetriából adódó nehézségek a francia anyanyelvű és a franciát mint idegen nyelvet tanuló diákok között). A tervezett kerekasztalon bemutatásra kerülnek azoknak a kérdőíveknek az első eredményei is, amelyeken 2022 óta a résztvevő diákok visszajelzéseit gyűjtjük – és amelyeknek az online interkulturális kommunikáció nehézségeivel kapcsolatos legfőbb következtetései alkotják előadásunk gerincét.

Kulcsszavak: online kommunikáció, interkulturális kommunikáció, csoportmunka, projektfeladat, aszimmetria

Zoltán János Kovacs - Daniel Dejica-Carțiș

Medical Translation Research. An Overview and Directions of Study

This presentation attempts to cover the state-of-the-art of medical translation research today and emphasize the role and importance of research related to the assessment of post-editing machine translation quality in this specialized field. The overview is useful in that it may be

used by researchers to prioritize their research interests and at the same time to justify certain directions of research. As this presentation is part of a wider research project concerned with the procedures and methods of post-editing and quality assessment of medical translations, we will use the findings to highlight some directions of research aimed at coming up with relevant and salient solutions for producing high-quality medical translations and which may be used by medical translators and translation students, as well.

Keywords: medical translation, translation studies, translation quality, post-editing machine translation

Kráncz Rita – Hambuch Anikó – Halász Renáta – Sárkányné Lőrinc Anita

Miért szakítja félbe az orvos a beteget a távkonzultáció során?

A beteg terápiás együttműködése (compliance), valamint az orvosi tanácsok követésének mértéke jelentős mértékben befolyásolja a kezelések hatékonyságát és kimenetelét. Az együttműködés az egyik leginkább kutatott, ugyanakkor legkevésbé megértett betegviselkedési jelenség az egészségügyben. Az újabb kommunikációs stratégiák hangsúlyozzák, hogy az orvosnak törekednie kell a beteg alapos megértésére a hatékony együttműködés elérése érdekében. Ennek fontos alapfeltétele a beteg megszakítás nélküli meghallgatása.

A gyakorlati tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy az orvosok a személyes konzultációk során gyakran félbeszakítják a betegeket. Ennek okai között szerepel egyrészt az anamnézis felvételének szigorúan strukturált menete, másrészt az időkorlátok okozta nyomás. A betegek számára ez a szakmailag indokolt megszakítás gyakran frusztráló lehet, mivel fennáll a veszélye, hogy egy számukra lényeges információ nem kerül megosztásra a konzultáció során. Jelen tanulmány 100 háziorvos által, 2022 februárja és 2023 januárja között kitöltött kérdőíveken alapul, és azt vizsgálja, milyen tényezők indokolják az orvosok döntését a távkonzultációk során, amikor nem tudják végighallgatni a beteget megszakítás nélkül. A háziorvosok által adott, összesen 1076 szóból álló válaszok kvalitatív elemzésével kategóriákat állítottunk fel. Emellett a leggyakrabban előforduló összefüggések és szóhasználat feltárása érdekében a Sketch Engine korpuszelemző szoftvert alkalmaztuk.

Kulcsszavak: távkonzultáció, együttműködés, kommunikációs stratégiák, félbeszakítás, Sketch Engine

**Eszter Noémi Kurdiné Molnár– Anikó Hambuchné Kóhalmi –
Rita Kránicz**

**An Analysis of Triadic Conversations Recorded During Obesity Care
at the Department of Pediatrics, Medical School of the University of
Pécs Using Sketch Engine and Folker 1.2**

Childhood obesity is a global health concern. In Hungary, a quarter of children are affected. Obesity is a disease because of its comorbidities, consequently children suffering from the disease need medical therapy for it. Meaningful interaction plays an important part in medical treatment, which is essential in achieving collaboration among patient, caregiver and doctor. The presentation analyses medical communication, involving 10 patients, using Sketch Engine and Folker 1.2. The target of our research are 500 obese children and their caregivers participating in the obesity clinic at the Obesity Clinic at the Department of Pediatrics, Medical School, University of Pécs. The presentation outlines and analyses participants' contributions to decision making during the therapy. The participants are the doctor, child, and parent. In triadic interactions, the doctor contributes 71% of the words, the parent around 15%, and the child approximately 13%. Diadic interactions usually take place with older children or with parents without the children, with approximately 50-50% of participation. In triadic interactions, the doctor's role includes motivating the child to engage more actively in the conversation.

Keywords: conversation analysis, triadic, quantitative, sketch engine, Folker 1.2

Lannert Keresztély István

A drámapedagógiai módszerek alkalmazása a szaknyelvek tanításában

Előadásomban – mint francia-orosz szakos nyelvtanár és drámapedagógus – a drámapedagógiai módszerek alkalmazásáról szeretnék beszámolni az idegen nyelvi órán a szaknyelv tanításában. Előadásom első részében a drámapedagógia fogalmáról, kialakulásáról, irányzatairól, illetve az idegennyelv-tanításban alkalmazott módszereiről szeretnék beszélni. A második részben a

dramatikus gyakorlatok csoportosítását, használatát mutatom be, azok alkalmazását a szaknyelv tanításában. A harmadik részben a globális szimuláció mint drámajáték fajtáiról, használatáról, előnyeiről és nehézségeiről számolok be. Bemutatom használatát a szaknyelv tanításában (például turizmus – az utazási iroda, egyházi szaknyelv – nyári tábor). Az előadás végén összefoglalom a tapasztalatokat, észrevételeket.

Kulcsszavak: drámapedagógia, szaknyelvoktatás, módszertan, dramatikus gyakorlatok taxonómiája, globális szimuláció mint drámajáték

Lesznyák Márta – Sermann Eszter – Bakti Mária

A forrásnyelvi szöveg jellemzőinek hatása a hallgatók humán fordítási és utószerkesztési teljesítményére

A forrásnyelvi szöveg témája, típusa és műfaja hatással van a humán fordítás és az utószerkesztés folyamatára, valamint annak eredményére, a célnyelvi szövegre, ugyanakkor napjainkig kevés empirikus kutatás látott napvilágot arra vonatkozóan, hogy pontosan miben áll ez a hatás. Előadásunkban fordítóképzős hallgatók teljesítményét hasonlítjuk össze egy jogi és egy nyelvészeti szöveg fordítása (HT) és utószerkesztése (PE) során. A vizsgálatban összesen 96 diplomaszerezés előtt álló hallgató vett részt, akik közül 30 egy angol nyelvű kétnyelvűségről szóló absztrakt, 66 fő pedig egy angol nyelvű szerzői jogi szerződés magyar célnyelvi változatát készítette el humán fordítással vagy utószerkesztéssel. Az eredmények azt mutatják, hogy a hallgatók jobban teljesítettek a nyelvészeti, mint a jogi HT/PE feladatban. Kiemelendő, hogy a jogi HT/PE feladat esetében, amikor a forrásnyelvi szöveget nehezebbnek találták a hallgatók, az utószerkesztés nem bizonyult hatékonyabbnak a humán fordításnál. Azok utószerkesztők viszont, akik a kétnyelvűségről szóló feladatot kapták, gyorsabban dolgoztak és kevesebb hibát vétettek, mint a humán fordítók. A korrelációs mintázatok is eltérnek a két szövegtípus esetében. A kétnyelvűségről szóló forrásszöveg esetében a háttértudás és a fordítással kapcsolatos vélekedések korreláltak a teljesítménnyel, míg a jogi forrásszövegnél főként a nyelvi kompetenciának, azon belül az olvasási készségnek és a szövegértésnek volt meghatározó szerepe.

Kulcsszavak: fordítói kompetencia, utószerkesztői kompetencia, fordítói kompetencia fejlődése, utószerkesztői kompetencia fejlődése, forrásnyelvi szöveg hatása, jogi szakfordítás

Mátyás Judit

Szaknyelvoktatás a diplomaszerezéshez szükséges nyelvvizsgakötelezettség eltörlése után

Az egyetemeken, így a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán is, 2022 előtt a diplomaszerezés egyik kritériuma volt, hogy a hallgató rendelkezzen általános felsőfokú vagy középfokú szakmai (gazdasági, üzleti) nyelvvizsgával. Számos hallgató számára a rendelkezés megszüntetése nagy megkönnyebbülést jelentett, mert sokan azért nem tudtak korábban záróvizsgázni, diplomájukat megszerezni, mert nem rendelkeztek nyelvvizsgával. Az előírás eltörlése ugyanakkor számos dilemmához vezetett a szaknyelvoktatás tekintetében. Vajon van-e létjogosultsága a szaknyelvoktatásnak, szükséges-e, ha ez a sok esetben a hallgatók számára akadályt, problémát jelentő kritérium megszűnt? A Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán az a döntés született, hogy a szaknyelvoktatás és a szaknyelvi vizsga megszerzése a továbbiakban is fontos a hallgatók számára. A munkaerőpiacon, a gazdasági, üzleti életben, a nemzetközi körforgásban az egyetemi tanulmányokat követően azok a szakemberek tudnak boldogulni, akik magas szintű, a szakmájukhoz szükséges nyelvtudással rendelkeznek. Az előadásban bemutatásra kerül a Közgazdasági Karon működő szaknyelvoktatás jelenlegi struktúrája, és a hallgatók véleménye, visszajelzése az újonnan bevezetett szakmai nyelvi előírásokról.

kulcsszavak: szaknyelvoktatás, egyetemi tanulmányok, munkaerőpiac, nyelvtudás

Robin Lee Nagano

When “one” appears in research articles

The impetus for this corpus study was wondering whether the advice I normally give to academic writers is accurate. My perception has always been that the use of nominal substitution (The red book is a good introduction, the blue *one* is more advanced”) is to be

avoided in academic writing, since reference should be as clear and explicit as possible. I have also advised writers to avoid the impersonal “one”. However, like all genres, academic writing moves with the times. Are my perceptions reflected in recent articles published in prestigious journals? What other roles does “one” play in research articles? The corpus for this pilot study consists of eight research articles making up one full issue of a journal (*English for Specific Purposes*, Volume 76, October 2024), examined by section. Results so far indicate that “one” did not appear in the highlights or abstracts of the eight articles, with six occurrences in the introduction section. Assuming that the character of the main moves in research articles affects the usage of “one”, I predict that the literature review and discussion sections are most likely to contain the highest number of occurrences and the widest variety of roles.

Keywords: Discourse analysis, research articles, moves, impersonality, substitution

Aneta Naumoska

Student Feedback Literacy in LSP: How to Reap the Benefits?

Feedback processes in higher education are commonly misunderstood, difficult to carry out effectively and do not fulfil their aspiration of significantly influencing student learning. Building on Boud’s discussion of sustainable assessment, sustainability of feedback would be a function of its contribution to equip students to learn prospectively, enhancing for life-long learning, thus turning students into effective practitioners. It is only through taking a curriculum perspective that student literacy feedback can be adequately located. Such a view enables feedback to be repositioned away from its taken-for-granted role as a feature of the ways teachers act towards students, towards being seen as an attribute of the curriculum that locates it as a central feature of student engagement. Feedback becomes therefore a key curriculum space for communicating, i.e. for knowing, being and acting (Sutton). The aim of this presentation is to explore the phenomenon of student feedback literacy in higher education in LSP through approaches and principles, how the effectiveness and applicability of feedback can be enhanced in order to enhance students’ skills, and to conceptualise what is needed to reposition it as a practice in LSP that has a positive and sustained influence on students’ learning. Keywords: feedback literacy, assessment in higher education, sustainability of feedback, repositioning student feedback in the LSP curricula

Katalin P. Márkus– Tibor M. Pintér

**A Hungarian Dictionary in the Online Era – Termini Online Hungarian –
Hungarian Dictionary and Database**

The Termini Online Hungarian–Hungarian Dictionary and Database describes the lexicon of the Hungarian language as spoken in the countries surrounding Hungary. It is considered to be a general dictionary of Present-day Hungarian. Each entry contains authentic sample sentences to illustrate the use of the headword, making it possible to examine the special use of a word or construction in a grammatical and pragmatic context. The lexicographical database is edited online in eight countries. The presentation is about to outline some best practices of editors and how to eliminate bottlenecks in the editing process. Online editing makes it possible for the dictionary to expand – even simultaneously – as a result of activity in eight countries. In the presentation the novelties and peculiarities of the dictionary will be highlighted, touching on the following topics: dictionary structure, IT support, database character, multimedia elements, and labelling system.

Keywords: language use, dictionary, theoretical lexicography, sociolinguistics

Polcz Károly – Huszár Erika – Kiss Katalin

Játékosítás az angol nyelvű gazdasági terminológia oktatásában

Mivel a z-generáció tagjai jobban motiválhatók élményszerű tanulással, a játékosítás egyre fontosabb szerepet kap az oktatásban. Előadásunkban három kutatási kérdést vizsgálunk. Alkalmazható-e az Investopedia tőzdeszimulációs szoftvere az angol nyelvű gazdasági-pénzügyi terminológia oktatásában? Melyek azok a terminusok, amelyek ismerete szükséges a szimulációhoz? Beépíthetők-e a játékosítás elemei a szoftver használatába?

A platform felületének részletes elemzése után a szimulációs szoftverben előforduló terminusokat összevetettük tőzsdei kereskedés témájú szakkönyvekben használt terminusokkal, hogy meghatározzuk azt a szűkített közös halmazt, amelyek ismerete feltétlenül szükséges a szoftverben történő sikeres kereskedéshez. Ezt követően azt vizsgáltuk, hogy az így kiválasztott terminusok releváns részét képezik-e az elsajátítandó tananyagoknak.

Az eredmények azt mutatják, hogy a terminusok szűkített listájának ismerétével már sikeresen lehet kereskedni a platformon. Ezek a terminusok gazdagítják a hallgató gazdasági szókincsét, egy részük későbbiekben is jól használható az adott tárgykörben. Szintén lényeges szókincsbővülés várható azokból az autentikus szövegekből, amelyeket a hallgatók azért dolgoznak fel, hogy a lehető legnagyobb árfolyamnövekedési potenciállal rendelkező részvényeket válasszák ki. A játékosítás egyes elemei beépíthetők a platform használatába, ez pedig élvezetessé teszi a tanulási folyamatot.

Kulcsszavak: terminológia, játékosítás, tőzsde, szaknyelvoktatás, z-generáció

Putz Mónika

A magyar fogorvosi szaknyelv oktatása – hogyan tovább?

A Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetében egy 2006-ban és 2014-ben végzett igényfelmérés alapján zajlik a magyar fogorvosi szaknyelv oktatása az angol és német program hallgatói számára az első-, másod- és harmadéven. A nyelvoktatás célja az, hogy a hallgatóink sikeresen kommunikáljanak a betegekkel és az asszisztensekkel a klinikai gyakorlatuk során. A digitalizáció, az új kezelések és módszerek, új eszközök és modern anyagok megjelenése, valamint az esztétikus fogpótlások elterjedése szükségessé tette a magyar fogorvosi szaknyelv oktatása során használt tananyagaink naprakésszé tételét. Emellett figyelembe kell venni azt is, hogy az új hallgatói generációnak már korántsem azok az igényei, mint a korábbiaknak. A nyelvi tananyagaink tartalmi és formai megújításának három pillére van: a hallgatói oldal „fogadóképeségének” felmérése, a klinikákkal való interprofesszionális együttműködés és az oktatók szakmai továbbképzése. Jelen előadás első részében a hallgatói oldal kerül bemutatásra a harmad- és negyedéves fogorvostan-hallgatók körében elvégzett felmérés (Dental Communication Skills Attitude Scale) alapján. A felmérés kiértékelése az IBM SPSS 29 és a Sketch Engine szoftver segítségével történt. Az előadás második része az interprofesszionális együttműködés lehetőségeit és kihívásait mutatja be, amely elengedhetetlen feltétele egy sikeres, mai igényeknek megfelelő, autentikus alapokon nyugvó szaknyelvi tananyag készítésének. Ez a szoros együttműködés az alapja a fogorvosi szaknyelv hatékony és gyakorlati szempontból releváns oktatásának.

Kulcsszavak: fogorvosi szaknyelv, szaknyelvi kommunikáció, DCSAS, interprofesszionális együttműködés, tananyagkészítés

Ivanka Sakareva

Upholding Academic Integrity in Legal Translation: Challenges and Best Practices

Preserving academic integrity is crucial in legal translation, especially with the increasing globalization of legal systems. However, this faces challenges due to the complexity of legal language, cultural nuances, and ethical considerations.

In both my capacities as a legal translator and a university lecturer focusing on English for Specific Purposes (ESP), I have come across situations of dishonesty that emphasize the essential significance of upholding academic integrity within the field, which refers to maintaining ethical standards and honesty, ensuring accuracy, transparency, and confidentiality in the translation process. This includes accurately reflecting the original document's meaning, citing sources, respecting confidentiality, adhering to professional standards, and avoiding conflicts of interest. Maintaining academic integrity is crucial for the trustworthiness and credibility of legal translations, facilitating effective communication and administration of justice across languages. The data in the article is gathered from practical experiences and observations of professionals working in legal translation and university students translating such texts where various approaches are employed, including conducting comparative analyses of legal texts in different languages, examining case studies of translation errors or challenges in legal documents and reviewing existing literature on legal translation theory and practice.

The strategies and best practices, based on experience, consultation with legal experts, language professionals, educators, aimed at fortifying integrity within legal translation are typically demonstrated based on a combination of research, expert insights, and practical experience in the field.

Keywords: legal English, translation, academic integrity, English for Specific Purposes, experience, strategies

Sólyom Réka

A neologizmusokról emberi és gépi logikával

Az előadás a mai magyar nyelv neologizmusainak témaköréhez kapcsolódik, bevonva a kutatásba az empirikus adatfelvételt, valamint a mesterséges intelligencia (MI) alkalmazását. A szerzőnek a témakörben végzett korábbi kutatásai eredményeképpen jelent meg tíz éve *A mai magyar neologizmusok szemantikája* című könyve (Sólyom 2014, 2019), amelyben kognitív nyelvészeti megközelítés alapján történt meg a neologizmusok definiálása; foglalkozott továbbá a szerző empirikus adatfelvétel keretében a minőségügy magyar szaknyelvében megjelenő neologizmushasználattal is a *Szaknyelvi szemantika. Funkcionális kognitív elemzések* című könyvében (Sólyom 2020).

Az eltelt évtizedben feltételezhetően formálta a nyelvhasználók tapasztalatait a neologizmusok témakörében a szakmai és a hétköznapi magyarnyelv-használatba beáramló új szavak és nyelvi formák nagy mennyisége, valamint a mesterséges intelligencia megjelenése. Az előadás egy kutatásról számol be, amelyet a szerző egyetemi hallgatók körében, illetve a mesterséges intelligencia segítségével végzett 2024-ben. A bölcsészhallgatóknak saját ötletelés alapján gondolattérképet kellett készíteniük pármunkában a neologizmusokról: mi jut eszükbe a terminusról, tudnának-e példákat hozni rá. A kutatás második szakaszában a szerző MI-n alapuló prezentációkészítő szoftver (pl. Gamma) számára adta meg ugyanezt a feladatot, 15 diából álló prezentáció készítésére kérve az eszközt. Az eredmények a neologizmusokkal kapcsolatban a következő kérdésekre adnak választ: 1) milyen „naiv” ismerete van a 2024. évi felmérésben részt vevő adatközlőknek a neologizmusokról, és hogyan jelennek meg ezek a grafikus ábrákon; 2) milyen hasonlóságok és különbségek jelennek meg a szakemberek (mérnökök) által 2018-ban és 2019-ben, illetve a bölcsészhallgatók által 2024-ben említett neologizmusok grammatikai és szemantikai felépítésében; 3) milyen információkat gyűjtött a témában 2024-ben a szoftver, és milyen módon rendezte el őket; 4) tapasztalhatóak-e közös pontok az emberi és a gépi összefoglalókban, és ha igen, melyek ezek.

Kulcsszavak: definiálás, gondolattérkép, MI, neologizmus, összehasonlítás.

Andrea Stötzer

On the same page? – A Survey of Professional Pathways and Challenges of LSP Teachers in Hungary

This study presents an unprecedented exploration of Languages for Specific Purposes (LSP) teachers in Hungary, a group that has not been specifically studied in previous research. While prior studies have focused either separately on language teachers or university instructors in higher education institutions (HEIs), no research has yet concentrated exclusively on the unique professional experiences of LSP teachers in Hungary. In an effort to address this issue, at the beginning of 2024, we conducted a comprehensive questionnaire-based survey among Languages for Specific Purposes (LSP) teachers in Hungary. With the help of the Hungarian Association of Teachers and Researchers of Languages for Specific Purposes (SZOKOE), we invited LSP teachers to participate in a survey designed to explore various aspects of their professional experience. The survey was structured into four main sections. It examined the teachers' educational pathways (RQ1) and challenges (RQ2) (which we report on here), as well as the necessary competencies and motivating factors as perceived by LSP teachers. The study primarily draws on open-ended questions and 11 Likert-scale items (5-point scale). Forty-four LSP teachers responded to the questions and their responses to the open-ended questions were analysed using thematic analysis. The findings indicate that their entry into the profession occurred through one of three pathways: personal decision, institutional assignment, or life circumstances. The majority of our respondents moved from general language instruction to their current roles, and they often lack formal education in their students' disciplines. Consequently, they depend largely on self-directed learning and informal professional development opportunities. Major challenges identified include the ongoing need to develop teaching materials, as well as the acquisition of specialised content knowledge – both of which demand considerable time and energy. These findings are novel in the Hungarian context and align with research conducted in Europe and other international studies on LSP teaching, reinforcing the common challenges faced by LSP teachers worldwide. While filling a critical gap in the literature, this research offers valuable insights intended to prompt reflection, inspire new lines of inquiry, and pave the way for effective collaboration among stakeholders of the Hungarian LSP landscape. Ultimately, the study aims to contribute to the repositioning of LSP teaching in Hungary.

Keywords: languages for specific purposes, LSP teachers, professional development, professional identity, informal learning

Sturcz Zoltán

Egy epizód szaknyelvtörténetünkől: visszalatinosítási vita a XX. század elején

A visszalatinosítás mint nyelvészeti és kultúrtörténeti jelenség szakszóként ritkán jelenik meg. Jelentése a nyelvekben megjelenő, a latinból átvett és az adott nyelv fonetikai, grammatikai jellegéhez igazított szakmai terminusok visszaalakítása eredeti latin formára. A jelenség, illetve a folyamat lehet spontán, illetve irányított jellegű: mindkettőre találunk példákat. A magyar nyelv szaknyelvi világában a XX. század első évtizedében Apáthy István vetette fel erőteljesen a műnyelvi visszalatinosítás kérdését. Arra hivatkozik, hogy a magyar szaknyelvi szókincs jelentős része a németből esetleg más nyelvekből átvett és ott a latinból átalakított, megcsonkított szavakból áll. Ilyen módon idegen nyelvünktől, de magától a latin nyelvtől is. Műnyelvünk nagy formálója Szily Kálmán vitába keveredett Apáthival. Tévesnek minősítette annak felvetést, mivel a magyar műnyelv a megszilárdult elvek, a gyakorlat és a megmagyarosodás alapján már befogadta a különböző latinból eredeztetett műszavakat. Szerinte a visszafordítás kárt és zavart okozna a nyelvi rendszerben, és ellentmond a korábban elfogadott szaknyelvfejlesztési tételek egyik pontjának, miszerint a megszokott és betagolódott latin szavakat, különösen a szakszavakat el kell fogadni. Vitájuk a Múzeumi Füzetek és a Természettudományi Közlöny hasábjain zajlott le, és a szakmai körök többségének egyetértésével: a visszalatinosítási folyamat elutasításával zárult.

Kulcsszavak: szaknyelvtörténet, lexikatörténet, latin nyelv, visszaalakítás, nyelvművelés

Takács Tímea

Az afázia narratív megjelenítése és alkalmazása a szaknyelvi kurzuson

Előadásom konkrét szövegek és szöveghelyek példáját alkalmazva azt a kérdéskört járja körül, hogy az irodalom eszközeivel miként válhat nyelvileg megjeleníthetővé, leírhatóvá a nyelvi és kommunikációs zavar. Milyen példákat találhatunk az afázia ábrázolására fiktív és nem fiktív betegségnarratívákban? A Sketch Engine rendszerének segítségével arra is kitérek, hogy milyen kollokációk jellemezhetik az afázia előfordulását ezekben a szövegekben. Szintén fontos kérdésként merül fel az irodalmi szöveg hozadéka az egészségügyi kontextusban: közelebb vihetnek-e és ha igen, miként ezek a szövegek a betegség jobb megértéséhez. Előadásomban emellett foglalkozom az egészségügyi humán tudományi vonatkozású tartalom megjelenésével és megjeleníthetőségének lehetőségeivel az egészségügyi szakember-páciens kommunikáció idegen szaknyelvi kurzuson.

Kulcsszavak: betegségnarratíva, afázia, egészségügyi szaknyelv, kurzustartalom, egészségügyi humán tudományok

Takáts Zsuzsanna

Olajok és latin nevük a korai magyarországi gyógyszerkönyvekben

A gyógyszeralapanyagok minőségének és előállításának a szabályozását a XVIII. század közepétől kezdődően, egy írott és egyre fejlődő rendszerbe foglalják a korabeli Magyarországon is. Ezek a szabályozásokat tartalmazó könyvek még értelemszerűen latin nyelvűek és az egykori Habsburg Birodalom teljes területén érvényesek voltak. A kutatás során a korai gyógyszerkönyvekben azonosításra és szisztematikusan áttekintésre kerültek az olajként definiált készítmények gyógyszerkönyvi cikkelyei, azok formai és nyelvi változásai. A vizsgált gyógyszerkönyvek: a „Compensatorium Pharmaceuticum Austriaco-Viennense” (bár a magyar gyógyszerterek használták a „Dispensatorium medico-pharmaceuticum Pragense”-t is) (1729-1774), a „Pharmacopoea Austriaco-provincialis” (1774-1812) és az öt kiadványt megért „Pharmacopoea Austriaca” (1729-1871). Az olajok fogalma alatt, ekkor is több alcsoportot lehetett megkülönböztetni és még nem jelentek meg a manapság reménybeli kutatások tárgyát

képező illóolajok sem, bár az előzmények már felfedezhetők. Az olajok között olyan gyógyszerformákat találunk, mint a „coctum”, „destillatum”, „exocto-expressum” „Dippelii”, a pontos latin elnevezések némileg képlékenyek és csekély grammatikai változás is felfedezhető bennük. A készítmények száma is változó, csökkenő, majd növekvő tendenciát mutat (pl. a „Pharmacopoea Austriaca”-ban a kezdeti 22-ről, 59-re emelkedik). Ezek az adatok túlnyomó részben a növényi olajokra vonatkoznak, de néhány állati eredetű olajra is. Korabeli leírások, egykorú, Európa más részéről származó gyógyszerkönyvi cikkelyek, érdekes adatokkal egészíthetik ki az ezekről a gyógyszerformákról meglévő információinkat.

Kulcsszavak: olajok, gyógyszerkönyv, gyógyszerforma, latin nyelv, terminológia

Gabriella Ürmösné Simon – Éva Kovács

How do we motivate critical infrastructure protection, security engineering and law enforcement students in language classes?

The objective of the presentation is to introduce to the professional audience some of the most motivating innovative teaching methodological approaches used by English, German and Russian law enforcement language teachers in university settings, both in curriculum design and classroom implementation as well. Our students represent the specific segments of the critical infrastructure protection, security engineering, private security and law enforcement professions. What links these disciplines is the technically rich working environment and the rapid practical application of the theoretical knowledge acquired during the undergraduate studies. Therefore, it is vital for us, as academics, to be aware of, and keep abreast of, the latest trends and developments in the professions concerned. Meanwhile, we synthesise them with the latest versions of teaching methods in the learning environment. Our recent surveys, studies and applied methods have been recognised by various awards.

Keywords: security engineering English, law enforcement English, Mission-Oriented Preparation (MOP) flow, creativity, augmented reality, HY-DE model

Válóczy Marianna

Az empátia szerepe a nyelvtanulásban és a nyelvoktatásban

Az érzelmi intelligencia és az empátia az élet számos területén meghatározó; a társadalmunkban, az üzleti világban és az oktatásban, ezen belül a nyelvoktatásban/nyelvtanulásban is. A nyelvtanulás affektív tényezőit régóta vizsgálják a kutatók, ugyanakkor a pozitív pszichológia elvei és gyakorlati eredményei nyelvtanulási folyamatban betöltött szerepének és ezen belül a pozitív érzelmek hatásának vizsgálata az elmúlt egy évtizedben került a kutatások előterébe. A tanulmány foglalkozik a nyelvtanulói jóllét pozitív pszichológia eredményeire épülő fogalmával, érintve az ún. EMPHATICS modellt (Oxford, 2016). Értelmezi a modell egyik alapeleme, az empátia definícióját. Elemzi az empátia szerepét az oktatásban és a nyelvoktatásban és kitér az empátia és a nyelvtanulási motiváció, illetve az interkulturális kommunikáció közötti összefüggésekre. Az előadás gyakorlati iránymutatással is szolgál arra vonatkozóan, hogy melyek azok nyelvórai tevékenységek, amelyek különösen alkalmasak az érzelmi kompetenciák, ezen belül is elsősorban is az empátia fejlesztésére.

Kulcsszavak: nyelvtanulói jóllét, pozitív pszichológia, pozitív érzelmek, empátia, nyelvtanulási motiváció

Vorzsák Orsolya – Vladár Zsuzsa – Varga Éva Katalin

A könnyen érthető kommunikáció alkalmazhatósága magyar betegtájékoztató oldalakon

Napjainkban egyre fontosabbá válik, hogy biztosítsuk a nyelvi-értelmi akadállyal küzdők jogait, különösen azt, hogy hozzáférjenek az egészségügyi információkhoz. Ezt az igényt szolgálja a könnyen érthető kommunikáció (KÉK) szabályrendszere, amelynek az egészségügyi szövegekre vonatkozó változata még nem készült el. A KÉK alkalmazhatóságát magyar betegtájékoztató szövegekben korábbi, német nyelvű standard és könnyen érthető betegtájékoztató szövegpárokon végzett pilotkutatásunk eredményeire alapozzuk, amelyben a könnyen érthető betegtájékoztatók terminológiahasználatát és terminusmagyarázati stratégiáit vizsgáltuk. Jelen kutatásunkban a következő kérdésekre kerestük a választ: A standard nyelvű betegtájékoztató mely terminusai alkalmazhatók egy létrehozandó KÉK szövegben? A KÉK

szabályai szerint kerülendő összetett vagy idegen terminusok helyett milyen magyarázó stratégiát alkalmazhatunk? Korpuszunkat a magyar webbeteg.hu portál osteoporosis témájú standard nyelvű betegájékoztatóinak és ugyanezen témájú német standard és könnyen érthető nyelven írt betegájékoztatók szövegeiből állítottuk össze. A vizsgálathoz a magyar és a német betegájékoztatókból alkorpuszokat alakítottunk ki, amelyekből a Sketch Engine korpuszkezelő szoftver segítségével kulcsszavas kereséssel kiemeltük a terminusokat. A német standard és könnyen érthető nyelvű alkorpuszok terminusai közül manuálisan kigyűjtöttük azokat, amelyek mindkettőben szerepeltek, majd összevetettük a magyar standard betegájékoztató terminusaival. A vizsgálat eredményeként tanulságokat vontunk le a szinonimák, az összetett és idegen terminusok használatára és magyarázatára vonatkozóan. A későbbiekben KÉK mintaszövegeket szeretnénk kidolgozni orvosokkal és gyógypedagógusokkal együttműködve és az érintettekkel tesztelve.

Kulcsszavak: orvosi terminológia, könnyen érthető kommunikáció, betegájékoztatók, korpuszalapú elemzés, szaknyelvi nyelvhasználat

Márton Zsolnai

The Examiners' Communication Patterns and Behaviour at University Oral Exams

Oral exams at Hungarian universities are important part of the studies, although may result in higher level of exam anxiety among the students. In this research graduates (n=80) were asked to share their personal experience and beliefs about exam situations they took part in. The focus of the questionnaires was to map the teachers' communication patterns during the exam and the effects of the positive or negative atmosphere. The level of exam anxiety was measured in the questionnaire. The participants illustrated the good and bad examiners' behaviour by metaphors, which I analysed and categorised. Other examined topics were verbal aggression and the manifestation of gender and intercultural stereotypes. The results show that the participants believe oral exams are more unpredictable than written ones. Furthermore, the examiners' attitudes, communication patterns and behaviour have a huge effect on the atmosphere of the exam situation and on the students' wellbeing during and after the exam.

Keywords: higher education pedagogy, teacher talk, exam anxiety, mental hygiene, learning environment

Terminológia panel

Fóris Ágota (moderátor) (KRE TERMIK és MaTT), Bölcskei Andrea (KRE TERMIK és MaTT), Fischer Márta (BME és MaTT), Sermann Eszter (SZTE és MaTT),

Ittész Dániel (SE), Kóbor Márta (PTE)

Terminológia, szaknyelvkutatás és szaknyelvoktatás. Kihívások a kutatásban és az oktatásban az új technológiák használatának terjedésével

A panel – a konferencia témájához igazodva – a terminológia, a szaknyelvkutatás és a szaknyelvoktatás aktuális kérdéseivel foglalkozik. Elsősorban arra helyezi a hangsúlyt, hogy milyen kihívásokat látnak a résztvevők a szaknyelvkutatásban és -oktatásban az új technológiák, különösen a mesterséges intelligencia megjelenésével és gyors terjedésével.

Location of the University

Accommodation options:

Hotel Memories Oldtown <https://hotelmemoies.hu/>

Silver Crown Residence <https://silvercrowngroup.com/hu/udvozoljuk-a-silver-crown-residence-palace-quarter-oldalan/>

House Beletage-Boutique <https://housebeletage.hu/>

Danbius Hotel Hungaria <https://www.danubiushotels.com/hu/szallodak-budapest/hotel-hungaria-city-center>

Ibis Budapest Centrum

https://all.accor.com/hotel/2078/index.en.shtml?utm_campaign=seo+maps&utm_medium=seo+maps&utm_source=google+Maps

Eurostars Palazzo Zichy <https://www.eurostarspalazzozichy.com/>